

Sik Sándor, papköltő-professzor ADY-ELŐADÁSAI A SZEGEDI EGYETEMEN

(3 sorok olvasója még bizonyára emlékezik azokra az időkre, amikor Ady Endre költészete nemcsak hogy nem foglalhatta el az irodalmi élet hivatalos fórumait, a vátesz felismerése és új magyar művészetének elismerése helyett csak dühösen goromba támadásokban, gunyos és izetlen tréfákban, kabarékacagásban és lekiesnylő megjegyzésekben volt része. Ady Endre költészete nem foglalhatott helyet az irodalmi élet rangos asztalainál, nem jelenhetett meg az elismerés dicsőségében fürdő orgánumban és nem kerülhetett beljebb az iskolák küszöbein. Ma már tudja az olvasó éppen úgy, mint a kutató, hogy ezek a gunyolódó, féltelen haraggal hadakozó támadások — csak ösztönző, csakazértis helytálló, küzdelmet küzdelemre megvívó hatással voltak Ady Endre korszakos költészetére és ifjú táborokat felgyújtó egyéniségére. És talán e türelmellen támadások nélkül nem is bontakozott volna ki a maga adys teljességében Ady harcos kedve és bajvívó ereje...

E sorok írója jól emlékezik az ifjúságnak azokra a lobogó éveire, amikor sokszor keserű esztákát kellett vinni az iskolai hadállásokon belül egy-egy enyhébb szóért, egy-egy objektívebb bírálatért, vagy éppen egy új Ady-vers iskolai polgárjogaért. Romantikus patetikus kor volt ez, ahol egy egész felnövekvő és bontakozó ifjúság állott szemben felfogással, tanári tekintéllyel és iskolai parancssal, — ahol csak néhány diák összhajolva a keserű órák szünetjeiben, lóbogott és lángolt a „Nyugat” legfrissebb számában akkor megjelent legfrissebb Ady-vers körül, amely nem kaphatott hajlékot a magyar irodalmi órák izgalmas érdeklődéssel várt perceiben. Talán nem is volt még egészen tisztában ez a kigyúlt diáksereg az Ady-versek mondanivalójának szimbolumaival, csak a vátesz jelenlétét érezte akkor ébredő szívében, csak azt érezte, hogy egy új költő jelentkezik, aki zászlót és tüntetést is jelent... E sorok írója emlékezik azokra a délelőtti időkre is, amikor a főreáliskola tantermében bezárt ajtók mögött néhány csapzott hajú diák elszavalta egymásnak a legújabb Ady-verseket a rajtakapás félelmében, mint egy titkos konventikulumon... És emlékezik arra is, milyen harcokat vívtak meg, amíg elmondhatták az első Ady-verset a „vasárnap-délelőtti Önképzőkör” „nagy nyilvánossága” előtt. Utána keserves tanári intelmek következtek és az „összesküvöket” az egész iskolai nyilvánosság előtt lesújtó „felsőbb bírálat”... Az ifjúság vívta akkor győzelmesen szép harcát az új magyar művészet lobogójaért és ma, husz év után —

ma Ady-kollégiumot hirdet a szegedi egyetem hivatalos tanrendje, — ma az egyik legkiválóbb irodalomtanár tart rendszeres egyetemi előadásokat az új tanáremzedék számára, az Auditorium maximumban, a legnagyobb számú hallgatók előtt...

AZ ELSŐ ADY-KOLLÉGIUM

A szegedi egyetemi ezidei elsőfélévi hivatalos tanrendjének 42. oldalán, a bölcsészeti, nyelv- és történet-tudományi kar meghirdetett előadásai között a következő rovatot találja az olvasó:

„23. Ady Endre. (I.—IV. éveseknek, nem ismétlődik.) Heti 1 óra. Pénteken d. u. ugyanaz a tanár, ugyanott.”

Ugyanaz a tanár: dr. Sik Sándor, a szegedi egyetem kiváló diarista, papköltő-tanára, aki az idén három főkéllégiumot tart a „Kazinczy kora, valamint „Pázmány” főkéllégiuma

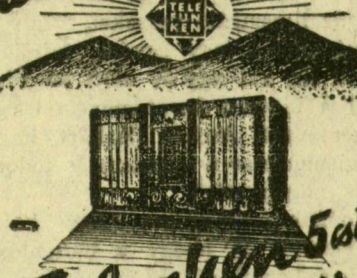
mott hirdetett Ady Endre költészetéről is. A költő professzor tart még egy kollégiumot „A versolvasás tudománya és művészete” címen.

Ez az első alkalom, hogy egyetemi katedráról, a rendszeres egyetemi bölcsészeti előadások között külön, önálló és rendszeres kollégiumot tartanak az új magyar líra legnagyobb egyéniségéről.

Sik Sándor irodalmi szemináriumában kezdettől fogva helyet kapott a klasszikus tiszta magyar értékek mellett az élő irodalom is, nem mult el alkalom, hogy a költő-professzor fel ne használta volna a szomorú, vagy napfényes aktualitásokat arra, hogy egy-két rövid órán át meg nem ismeresse hallgatóival az új magyar irodalom értékeit, eseményeit. Kosztolányi Dezső, Mórá Ferenc, vagy Juhász Gyula halála napján rögtön a temetésről ívet Sik Sándor odaállt diákjai közé és a tudós objektivitásával, az irodalomtörténész ítélletével, de ugyanakkor a vérbeli költő lelkeségével egy-egy mindig emlékeztető költői előadásban meg ne rajzolta volna az elköltözött írói és emberi portréját, csak úgy rákésztetés nélkül, nyomban a tragikus esemény közvetlen hatásában.

Most történt azonban először, hogy egyetemi katedráról a rendszeres főkéllégiumok között helyett kanott Ady Endre. Maga a tény is jelentőségű. hiszen irodalomtörténeti rendszerességgel még nem dolgozták fel Ady költészetének teljességét és egyetemi katedráról kutatói alaposítással és professzori tekintéllyel tanári felelősséggel, de egyben uttató objektivitással még nem tartottak összefoglaló, felmérő és értékelő kollégiumot azok számára, akik most szerzik meg egyetemi képesítésüket, hogy a padosorokból elindulva átadják majd a most felnövő ifjúságnak az új magyar irodalom korszakos jelentőségű képét. És jelentősége van azért is ennek a kollégiumnak, mert elfogultság nélkül, a magyar szó szeretetével és minden magyar művészet megértésével, az objektivitás történelmi erejével hangzanak el ezek az Ady-előadások azok számára, akiknek most már nem lesz titok Ady

*Teljes múlt
korát a legújabb
538-as*

*Telefunken 538-as
Szuperluxus
2 hangszórós
rádió.*

NAVIMEMBRÁN

költészete és nem lesz tiltott fekély Ady műszele...

ADY-VERSEK AZ AUDITORIUM MAXIMUMBAN

Sik Sándor professzor most kezdte meg Pázmány és Kazinczy mellett ezt a kollégiumát. A bölcsészeti kar legnagyobb előadótermét kellett megnyitni a költő-professzor előadásai számára, olyan nagy hallgatóságot vonzanak nemcsak nagy hatást, de friss élményt hozó előadásai. A tanár szuggesztív hatását és állandó vonzását jelzi az a tény, hogy a magyar irodalomtörténeti előadások részére meg kellett nyitni az auditorium maximumot...

A professzor a maga közvetlen egyszerűségével ott ül a hallgatóhegy lábánál, lent a katedrán. Jegyzet szinte alig van előtte, szinte csak néhány ellenőrző vonás, de ott van az asztal háromszögű tartóján az Ady-versek teljes gyűjteménye. Megvázolja Ady életét, felrakja a színeket Ady pályájára, majd hozzáfog Ady költészetének magyarázásához, esztétikai értékezéséhez és irodalomtörténeti jelentőségének megállapításához. Fejezetről fejezetre bontja ki azt a nagy, szinte részletezhetetlen komplexumot, ami Ady költészetét jelenti, aztán egy-egy fordulathatnál felnyitja Ady Összes Verseit és a maga meleg egyéni hangján elolvas egy-egy jellemző verset. Fűrés érzés vesz erőt a nagy terem hallgatóságán: a professzori

Anyu
aludni szeretnék —
de olyan világos van itt!

Tényleg fiacskám — egészen
megfeledeztem róla, hogy új
TUNGSRAM duplaspirállámpát
csavartunk be.